

تعیین نرخ تغییرات سطح جنگلهای استان لرستان طی دهه ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۲ با

استفاده از نقشه‌های رقومی ۱:۲۵۰۰۰ و تصاویر ماهواره‌ای ETM^+ ^۱

جواد سوسنی^۲ اصغر سپه‌وند^۳ حامد نقوی^۴ بابک پیله‌ور^۵

چکیده

هدف از این تحقیق، بررسی تغییرات گستره جنگلهای استان لرستان از سال ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۲ با استفاده از نقشه‌های رقومی ۱:۲۵۰۰۰ و تصاویر ماهواره‌های ETM^+ می‌باشد. نقشه جنگل مربوط به سال ۱۳۷۳، با استفاده از نقشه‌های رقومی ۱:۲۵۰۰۰ سازمان نقشه برداری کشور و بازبینی آنها بر روی عکسهای هوایی سال ۱۳۷۳ (۱:۴۰۰۰۰) استخراج گردید. برای تهیه نقشه جنگل، در پایان دوره ده ساله (۱۳۸۲)، تصویر سنجنده ETM^+ مربوط به تاریخ ۲۷ تیرماه ۱۳۸۲ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. به منظور برآورد صحت نقشه‌های حاصل از تفسیر تصاویر ماهواره‌ای، یک نقشه واقعیت زمینی نمونه‌ای با شدت ۱،۲٪ در بخشهایی از منطقه مورد مطالعه تهیه گردید. به این منظور تعداد ۱۸۰ قطعه نمونه با ابعاد ۳۶۰ × ۳۶۰ متر در قالب یک شبکه منظم تصادفی به ابعاد ۹۰۰*۱۲۰۰ متر طراحی شد. سپس مرزهای جنگل واقع شده در این قطعات با GPS برداشت شدند و به این ترتیب یک نقشه گستره جنگل در محل قطعات نمونه ایجاد گردید. از مقایسه نقشه واقعیت زمینی با نقشه تولید شده میزان صحت کلی ۹۰،۶٪ و ضریب کاپا ۰،۸۷ محاسبه گردید. سپس این نقشه با نقشه جنگل سال ۱۳۷۳ مقایسه گردید. نتایج نشان می‌دهد که مساحت جنگلهای استان لرستان در سال ۱۳۷۳ برابر ۱۲۱۷۳۱۲ هکتار و در سال ۱۳۸۲ به میزان ۱۱۸۷۵۱۲ هکتار می‌باشد. بنابراین سطح جنگلهای استان لرستان در طی این دوره ده ساله ۲۹۸۰۰ هکتار کاهش یافته است و نرخ تخریب در طول این دوره ۲،۵ درصد می‌باشد. از بین شهرستانهای نه گانه استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد با ۳۸۷۰۳۸ هکتار، بیشترین مقدار جنگل را در سال ۸۲ داشته و شهرستان ازنا فاقد جنگل می‌باشد. همچنین شهرستان الشتر با نرخ تخریب ۲،۷۹ درصد، بیشترین میزان تخریب و شهرستان دورود با نرخ تخریب ۱،۹۴ کمترین میزان تخریب را به خود اختصاص دادند.

کلمات کلیدی: جنگلهای استان لرستان، روند تخریب، نقشه‌های رقومی، تصاویر ماهواره‌ای

۱. این تحقیق با استفاده از اعتبارات پژوهشی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان لرستان انجام شده است.

۲. عضو هیئت علمی گروه جنگلداری دانشگاه لرستان. (Email : Javad_Soosani@yahoo.com)

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد جنگلداری دانشگاه مازندران

۴. دانشجوی دکتری جنگلداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران.

۵. عضو هیئت علمی گروه جنگلداری دانشگاه لرستان.